IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 151)
z dnia 16 listopada 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 151)

16 listopada 2021 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację ministra rozwoju i technologii na temat przebiegu realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Uściński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Łukasz Turowski** naczelnik Wydziału ds. Przetwarzania Odpadów i Infrastruktury Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Klimatu i Środowiska, **Kazimierz Cymerys** główny specjalista kontroli państwowej Najwyższej Izby Kontroli, **Grzegorz Witkowski** kierownik wydziału Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Sylwia Oziembło-Brzykczy** starszy specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Stwierdzam kworum.

Zgodnie z przedstawionym porządkiem przedmiotem dzisiejszego posiedzenia będzie informacja ministra rozwoju i technologii na temat przebiegu realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę.

Proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, program wieloletni tj. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 przyjęto uchwałą Rady Ministrów 14 lipca 2009 r. i następnie 15 marca 2010 r. Jest to kontynuacja realizowanego w latach 2003-2008 programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W MRiT działa główny koordynator programu, pani Izabela Drelich-Sikorska, pracownik Departamentu Gospodarki Niskoemisyjnej, która jest tutaj z nami. Główne zadania koordynatora to efektywna realizacja zadań finansowych ze środków budżetu ministerstwa, monitorowanie realizacji zadań programu, prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej o szkodliwości azbestu i potrzebie jego usuwania, podejmowanie inicjatyw legislacyjnych w zakresie problematyki azbestowej, współpraca z instytucjami i organami centralnymi, organami kontrolnymi, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi.

Przy ministrze funkcjonuje Rada Programowa programu. Jej przewodniczącą jest pani Sylwia Oziębło-Brzykczy, również jest z nami, z Departamentu Nadzoru i Kontroli w Głównym Inspektoracie Pracy. Do zadań Rady Programowej należy: ocena realizacji zadań programu oraz wyznaczanie nowych kierunków prac, zgłaszanie propozycji inicjatyw legislacyjnych związanych z problematyką azbestową, wyrażanie opinii dotyczących środków finansowych planowanych na koordynację i monitoring programu oraz wsparcie realizacji zadań wynikających z programu, opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie problematyki azbestowej. W skład Rady Programowej powołani zostali przed-

stawiciele resortu, urzędów centralnych, instytutów, samorządów województw i organizacji pozarządowych.

W ramach programu realizowane są: po pierwsze zadania legislacyjne (obecnie trwają prace nad projektem ustawy o azbeście i projekt ten ujrzy światło dzienne pewnie w pierwszej połowie przyszłego roku); działania edukacyjno-informacyjne skierowane do młodzieży i dzieci, administracji rządowej, samorządowej oraz innych organizacji i służb zaangażowanych w realizację programu; zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmujące usuwanie tychże wyrobów z obiektów budowlanych, oczyszczanie terenów nieruchomości, oczyszczanie obiektów użyteczności publicznej, miejsc publicznych, w tym wsparcie ze środków budżetowych; inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest; monitoring realizacji programu oraz działania w zakresie ochrony zdrowia koordynowane przez ministra zdrowia we współpracy z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi, ośrodkiem referencyjnym; oceny ryzyka zdrowotnego związanego z azbestem.

Efekty realizacji programu w latach 2009-2020. Zrealizowano 94 projekty edukacyjno-informacyjne o zasięgu lokalnym i regionalnym, w ramach których przeszkolono 29 tys. osób. Udzielono dotacji jednostkom samorządu terytorialnego, w sumie było to 1632 jednostek, na przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Oczyszczono z azbestu i uporządkowano tereny wszystkich byłych zakładów produkujących wyroby zawierające azbest. W większości z nich prowadzona jest teraz bezazbestowa działalność gospodarcza. Udokumentowano umiarkowany stopień zanieczyszczenia powietrza w kraju włóknami azbestu, także na terenach zlokalizowanych w pobliżu byłych zakładów produkujących zakłady azbestowe. W Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska, we współpracy z wojewódzkimi funduszami, uruchomiono program wsparcia finansowego dla gmin w zakresie demontażu, transportu i składowania wyrobów zawierających azbest.

Działania realizowane w roku bieżącym to realizacja projektu szkoleniowego skierowanego do uczniów szkół technicznych na kierunku budownictwo mającego na celu przygotowanie kadry posiadającej wiedzę o szkodliwości azbestu i o zasadach prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest. W szkoleniu jest 2 tys. osób. Realizacja projektu zaczęła się w październiku tego roku.

Realizowane jest szkolenie e-learningowe dla 10 tys. inspektorów inspekcji, inspekcji sanitarnej nadzoru budowlanego oraz pracowników urzędów gmin w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, kontroli procesu usuwania oraz innych działań mających wpływ na przyspieszanie tempa oczyszczania kraju z azbestu. Projekt realizowany będzie do lutego 2023 r.

130 jednostkom samorządu terytorialnego udzielono dotacji na inwentaryzację wyrobów zawierających azbest, w tym dwóm związkom międzygminnym. Udzielono sześciu dotacji na realizację lokalnych i regionalnych działań edukacyjno-informacyjnych, w tym jednemu powiatowi i jednemu związkowi międzygminnemu.

Jest też utrzymanie i rozwój technologiczny bazy azbestowej. Jest to narzędzie do inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dla JST. W systemie tym pracuje ponad 99% gmin w Polsce. Baza azbestowa jest co roku rozbudowywana o nowe funkcjonalności dla samorządów. W ramach Rady Programowej ma miejsce aktywizacja urzędów marszałkowskich i wojewódzkich, Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, do wzajemnej współpracy i szerzenia informacji o możliwościach finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest.

Na chwilę obecną w Polsce mamy ponad 8 mln ton zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest. Unieszkodliwiono natomiast 1290 tys. ton odpadów azbestowych.

Reasumując powyższe, Program Oczyszczania Kraju z Azbestu odpowiada na potrzeby wykorzystujących wyroby zawierające azbest poprzez zadania legislacyjne, działania edukacyjno-informacyjne, wspieranie finansowe i organizacyjne procesu usuwania wyrobów zawierających azbest, działania w zakresie ochrony zdrowia i monitoringu realizacji programu. Budżet ministerstwa na realizację zadań wynosi rocznie 2 mln zł, w ramach których finansowane jest utrzymanie i rozwój technologiczny bazy azbestowej, działania edukacyjno-informacyjne na poziomie krajowym oraz udzielane są dotacje jednostkom samorządu terytorialnego na inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz

lokalne i regionalne działania edukacyjno-informacyjne. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest, który jest przewidziany na lata 2019-2023, a alokacja środków to 100 mln zł. Zakres wsparcia dla gmin obejmuje przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Dodam jeszcze, że w najnowszej rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierającej zalecenia dla komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem Polskę, Holandię oraz Flandrię wskazano jako pozytywne przykłady realizacji działań na rzecz usunięcia azbestu ze środowiska, co potwierdza to, że Polska faktycznie jest tak naprawdę pierwszym krajem w UE, który podjął wyzwania wycofania użytkowania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Jesteśmy pierwsi w Europie i jesteśmy stawiani jako przykład. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję za przedstawioną informację. Czy są pytania? Nie widzę. Jeśli nie ma pytań, jeszcze raz dziękuję. Na tym zamykam posiedzenie Komisji. Wyczerpaliśmy porządek obrad. Serdecznie dziękuję.